

**Europos regionų komiteto nuomonė „Nauja ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija.
Integruotas požiūris“**

(2017/C 207/10)

Pranešėja: Sirpa HERTELL (FI/EPP), Espo miesto tarybos narė

POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. pabrėžia, kad daug pradinių rekomendacijų dėl ES prisitaikymo strategijos (CoR 3752/2013) išlieka aktualios ir turėtų būti aiškinamos kartu su šia nuomone; pirmiausia atkreipia dėmesį į pasiūlymus prisitaikymo strategiją betarpiškiau susieti su atsparumo klimato kaitos poveikiui koncepcija ir toliau vystyti įvairių teritorijų „pažeidžiamumo“ koncepciją ir (arba) vertinimus; į pasiūlymą labiau akcentuoti prisitaikymo sprendimus, pagrįstus žaliaja infrastruktūra, taip pat biologine įvairove ir ekosistemų veiksniais; taip pat perspėja, kad gali prireikti parengti scenarijus dėl prisitaikymo prie temperatūros, galinčios padidėti daugiau nei 2 laipsniais, jei Paryžiaus susitarime numatytos bendros pastangos nebus sėkmingos;

2. pripažįsta, kad vyksta darbas dėl visų aštuonių ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje numatytų veiksmų ir rezultatai jau matomi (pvz., nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas priėmė 75 % ES valstybių narių, pradėta iniciatyva „Mayors ADAPT“, dabar įtraukta į Merų paktą), todėl laukia Europos Komisijos ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos vertinimo ir peržiūros; pabrėžia, kad tai yra nuolatinis procesas, kurio metu valstybės narės taip pat turėtų atnaujinti savo strategijas, kad neatsilikėtų nuo nuolat besivystančios žinių bazės, atitinkamų teisinių sistemų ir tarptautinių susitarimų;

A. VALDYMAS

Stiprinti daugiapakopio valdymo sistemą

3. pripažįsta, kad nors Europos Komisija ir valstybės narės atlieka pagrindinį vaidmenį kuriant politiką ir reglamentavimo sistemas, vietos ir regionų valdžios institucijos pirmosios imasi savo teritorijų pažeidžiamumą įvairiam klimato kaitos poveikiui mažinti konkrečiais prisitaikymo veiksmais, todėl pabrėžia, kad sklandžiai veikianti daugiapakopio valdymo sistema yra itin svarbi;

4. ragina Europos Komisiją skatinti aktyvesnį įvairių valdymo lygmenų (ES, valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų) bendradarbiavimą, siekiant suderinti vienas kitam prieštaraujančius arba lygiagrečiai nesusietus procesus, kuomet labiau didinti ES ir nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygiu parengtų strategijų ir planų sinergiją, ir taip užtikrinti ne tik didesnę politikos nuoseklumą, bet ir suderintus bei papildomuosius veiksmus;

5. remia tokias ES iniciatyvas kaip Merų paktas, skirtas klimato ir energetikos klausimams ir naujos Miestų darbotvarkės partnerystės, kurios skatina koordinuoto daugiapakopio valdymo sistemų ir bendradarbiavimo platformų atsiradimą. Turėtų būti laikoma, kad jos atlieka vaidmenį svarstant miestų ir regionų poreikius ir gerina bendradarbiavimą. Be to, RK tikisi, kad bus laiku sudaryta miestų darbotvarkės partnerystė dėl prisitaikymo prie klimato kaitos teminio prioriteto, įskaitant jos ekonominį, socialinį ir aplinkos aspektą;

6. šiuo požiūriu pabrėžia, kad miestus ir regionus būtina aktyviau įtraukti į nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų ir planų rengimą ir įgyvendinimą. Todėl ragina ES valstybes nares sukurti atitinkamas institucines struktūras arba platformas, kuriomis skatinamas nuolatinis konsultavimasis ir glaudesnis bendradarbiavimas (pvz., pasitelkiant darbo grupes), atsižvelgiant į valstybių narių ypatumus, ir prašo Europos Komisijos remti ir skatinti šiuos pokyčius;

7. mano, kad esminis regionų vaidmuo turėtų geriau atsispindėti ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos peržiūroje (pvz., įtraukus specialų skyrių), o jų pastangos – geriau remiamos. Iš tikrųjų regionai prisitaikymo procese galėtų atlikti koordinuojamąjį ir (arba) tarpininko vaidmenį, užtikrindami, kad valstybių narių nustatyti prioritetai atitinka vietos

poreikius ir lūkesčius, ir atvirkščiai. Jie taip pat gali veikti kaip katalizatoriai, remdami vietos valdžios institucijų pastangas stiprinant jų atsparumą su klimatu ir nelaimėmis susijusiai rizikai, gebėjimus ir panaudojant turimą finansavimą – tai jau parodė Merų pakto veikloje kaip „koordinatoriai“ dalyvaujantys regionai. RK ragina Europos Komisiją dar labiau pripažinti ne tik vietos, bet ir regionų valdžios institucijų priimtus išpareigojimus ir vykdomus veiksmus pagal Merų pakto iniciatyvą (pvz., panašiai, kaip šiuo metu daroma pagal *RegionsAdapt* iniciatyvą);

8. atkreipia dėmesį į tai, kad privalomos reguliavimo sistemos nebuvimą vietos ir regionų valdžios institucijos laiko kliūtimi imtis veiksmų tam tikrose valstybėse narėse. Todėl jos pritartų aiškesniems ES ir nacionalinių valdžios institucijų suteiktiems įgaliojimams imtis prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų. Nacionaliniu lygmeniu, RK palankiai vertina kai kurių valstybių narių pastarojo laikotarpio pastangas prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą integruoti į specialius teisės aktus (pvz., Vandens pagrindų direktyvą ir Potvynių direktyvą);

9. ragina Europos Komisiją išnagrinėti, kiek vietos ir regionų valdžios institucijų ES ir kiekvienoje valstybėje narėje turi prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ar planą. Šiuo pagrindu Europos Komisija, bendradarbiaudama su vietos ir regionų valdžios institucijomis, galėtų pasiūlyti ES ir nacionalinius tikslus, kad paskatintų vietos ir regionų valdžios institucijas toliau kurti vietos ir regionines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas ir (arba) planus;

B. DALYVAVIMAS IR VALDYMAS

Stiprinti įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir įveikti uždarmo mentalitetą (angl. k. „silos thinking“)

10. pabrėžia, kad, be sklandžiai veikiančios daugiapakopio valdymo sistemos, ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos peržiūroje turi būti daugiau dėmesio skiriama ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui ir tarpsektoriniam (o ne uždaru pagrįstam) požiūriui, kad vietos prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmai būtų veiksmingesni ir labiau integruoti. Šioje peržiūroje galėtų būti pateikta keletas konkrečių pavyzdžių arba būtų daroma nuoroda į tokius veiksmus, kurie parodytų, kad naudinga bendradarbiauti, o ne pavieniui ieškoti bendrų sprendimų regioniniu ir (arba) vietos lygmeniu. Tokį dalyvavimą pagrįstą požiūrį reikėtų labai skatinti ir remti, taip pat ir vykdam ES finansuojamus projektus (pvz., ateityje kviečiant teikti paraiškas pagal LIFE ar „Horizontas 2020“);

11. pabrėžia, kaip svarbu kruopščiai tirti sėkmę lemiančius veiksnius ir kliūtis įvairių formų bendradarbiavimui tarp mokslininkų, praktikų ir politikos formuotojų vietos ir (arba) regionų lygmeniu. Remiantis šia informacija turėtų būti parengtos praktinės rekomendacijos, pagrįstos konkrečiais (daugiašalių suinteresuotųjų subjektų, viešojo ir privataus sektorių) partnerysčių pavyzdžiais ir kurie turėtų būti plačiai paskleisti, pvz., naudojantis Europos prisitaikymo prie klimato kaitos platforma („Climate-ADAPT“);

12. primena, kad reikia didinti informuotumą apie būtinybę imtis integruotų prisitaikymo prie klimato kaitos ir švelninimo veiksmų visais įmanomais komunikacijos kanalais, siekiant kuo didesnės abiejų klimato politikos krypčių sinergijos bei vengiant „netinkamo prisitaikymo“. Todėl RK ragina Europos Komisiją išnagrinėti novatoriškus peržiūros mechanizmus, kad būtų didinamas informuotumas, vietos ir regionų suinteresuotųjų subjektų (įskaitant piliečius ir įmones) pritarimas ir skatinami elgsenos pokyčiai;

Investavimas į gebėjimų stiprinimą ir dalijimąsi žiniomis

13. pabrėžia, kaip svarbu toliau stiprinti gebėjimus ir šalinti žinių spragas Europos miestuose ir regionuose; mano, kad portalas „Climate-ADAPT“ ir su juo susijusi Miestų prisitaikymo paramos priemonė yra tinkamas tam pagrindas. Tačiau pastaroji priemonė turi būti nuolat stiprinama ir tobulinama, toliau remiama ir geriau susiejama su Merų pakto platforma, o jos patogumas naudotojams – tobulinamas. RK ragina Komisiją konsultuotis su miestais ir regionais, kad kartu nustatytų, kaip portalą „Climate-ADAPT“ geriausiai pritaikyti prie jų poreikių, ir nuspręsti, ar priemonė turėtų būti įtraukta į Merų pakto interneto svetainę, ar ne;

14. pabrėžia, kad būtina toliau rinkti vietoje išbandytus gerosios praktikos pavyzdžius. Miestuose ir regionuose nustatyta geroji praktika turi būti laikoma vienoje, viešai prieinamoje saugykloje, kurioje būtų galima lengvai atlikti paiešką (pvz., portale „Climate-ADAPT“ ir (arba) Gairių dėl Merų pakto interneto svetainės kataloge), siekiant palengvinti keitimąsi patirtimi tarp kolegų. Itin svarbu, kad tokia duomenų bazė pasižymėtų reikiamomis savybėmis, kurios padėtų nustatyti pavyzdžius, paremtus panašiomis aplinkybėmis (pvz., klimato keliamu pavojumi, gyventojų tankumu) arba panašiais geografiniais ypatumais (pvz., vietovė yra kalnuose arba šalia jų, upės ar jūros), siekiant plėtoti prisitaikymo tipologijas. RK

yra pasirengęs prisidėti nustatant sėkmingus regionų praktikos pavyzdžius ir sutelkti pirmaujančius regionus, pradedant ENVE komisijos ir RK grupės „Merų pakto ambasadoriai“ darbu, kuris turėtų būti toliau plečiamas ir skatinamas;

15. pabrėžia, kad žinios taip pat turėtų būti lengviau perduodamos miestų tarpusavio bendradarbiavimo būdu. Europos Komisija turi nustatyti, skatinti ir finansuoti atitinkamas tarpusavio ir kuravimo veiklos rūšis. Porinių projektų programos, kurias jau yra pasiūliusi Merų pakto iniciatyva, buvo sėkmingos ir vertingos, todėl turėtų būti kartojamos ir plečiamos ateityje (pvz., kasmet skelbiant kvietimus teikti paraiškas);

16. ragina Europos Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant sukurti sistemą, leidžiančią stiprinti gebėjimus miestuose ir regionuose. Šiuo metu naudos gavėjams daugybė ES iniciatyvų, priemonių ir programų, kurios jau dabar suteikia įvairias gebėjimų stiprinimo galimybes miestams ir regionams (pvz., seminarai, internetiniai seminarai, rekomendacijos), kelia painiavą;

17. nors ir dedamos pastangos, ypač atsižvelgiant į neseniai pradėtą veikti naują „vieno langelio“ (*one-stop-shop*) portalą pagal ES miestų darbotvarkę, Komisija turėtų paaiškinti ne tik ypatumus, bet ir papildomumo aspektą tarp įvairių paslaugų, kurios pasiūlytos miestams ir regionams prisitaikymo prie klimato kaitos (susijusiose) srityse, ir išipareigoja užpildyti identifikavimo ir rengimo procese atsiradusias žinių spragas. Šiame procese RK ragina Komisiją:

- a) kuo geriau išnaudoti savo svarbiausią ES iniciatyvą dėl miestų ir regionų prisitaikymo prie klimato kaitos, Merų pakto klimato ir energetikos klausimais, ir laikyti ją savo pagrindine bendrąja iniciatyva vietos veiksams klimato kaitos srityje;
- b) toliau prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą integruoti į kitas esamas ES iniciatyvas, susijusias su miesto, regiono ar kaimo dimensija;
- c) stiprinti sinergiją su kitomis panašiomis iniciatyvomis (pvz., „Regions Adapt“, „Under2MoU“, „Atsparių miestų kampanija“), kad būtų galima pasinaudoti jų patirtimi ir praktinėmis žiniomis, užtikrinti didesnę darną ir skatinti bendrus miestams ir regionams palankius veiksmus;
- d) skatinti sąsajas su nacionalinėmis, regionų ir vietos iniciatyvomis, kuriomis siekiama plataus užmojo tikslų, nebūtinai dalyvaujant minėtose iniciatyvose, suteikti galimybių kurti tinklus ir partnerystes;

Plėsti žinių apie su klimatu susijusią riziką ir pažeidžiamumą bazę

18. pripažįsta, kad visi valdymo lygmenys, įskaitant miestus ir regionus, turi gerai suprasti su klimatu susijusią riziką ir pažeidžiamumą savo teritorijoje, kad vadovautų savo sprendimų priėmimo ir politikos formavimo procesams. Todėl RK ragina Komisiją toliau remti regioninių ir vietos lygmenų rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo sistemas, nes jos yra bet kokios prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos atskaitos taškas ir remia įrodymais pagrįstus veiksmus;

19. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos dažnai nurodo, jog trūksta 1) (prieigos prie) naudingos ir suprantamos klimato informacijos ir 2) praktinės patirties ir žinių aiškinant šią informaciją kaip kliūtis imtis prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų. Todėl reikalinga tolesnė pagalba – dokumentais ir keitimusi gerąja praktika, – kad, pirma, jos susipažintų su jau esama informacija ir, antra, padėtų joms mažinant ir aiškinant poveikį miesto ar regiono mastu;

20. prašo Komisijos toliau remti dedamas miestų ir regionų pastangas klimato prognozavimo ir rizikos vertinimo srityje, stiprinant (mokslinių tyrimų) veiklą, susijusią su atitinkamų (rizikos modeliavimo) priemonių ir metodų nustatymu, (makro)regioninių klimato poveikio scenarijų parengimu ir klimato paslaugų tinklų kūrimu (pagal programą „Horizontas 2020“) tarptautiniu, Europos ir (sub)nacionaliniu lygmeniu. Tokie su klimatu susijusių paslaugų tinklai sutelkia atitinkamus ekspertus ir duomenų teikėjus (pvz., mokslinių tyrimų bendruomenes) ir suteikia vietos ir regionų masto politikams galimybę gauti turimą informaciją ir žinių ir jas suprasti;

21. pabrėžia, kaip svarbu remti klimato riziką atskleidžiančią informaciją, kad būtų paskatinti prisitaikymo veiksmai ir investicijos. Atsiranda keletas naujų savanoriškų klimato ir (arba) privačių informacijos apie klimato riziką atskleidimo iniciatyvų, kurias Komisija galėtų toliau remti ir skatinti;

22. todėl, atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos iniciatyvą išnagrinėti bendradarbiavimo galimybes su draudimo sektoriumi kaip vienu pagrindiniu duomenų teikėju ir potencialiu investuotoju; skatina Komisiją įvertinti draudimo mechanizmus, kuriais būtų galima labiau skatinti rizikos prevenciją ir remti žalos mažinimą, bei dirbti su draudimo bendrovėmis siekiant užtikrinti, kad jos su viešuoju sektoriumi dalytųsi rizikos modeliavimo ir nelaimių rizikos valdymo srities žiniomis ir praktine patirtimi. Peržiūros metu šiuo metu sėkmingai veikiančios partnerystės turėtų būti toliau skatinamos, siekiant įkvėpti ir motyvuoti kitus. Be to, atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad miestai ir regionai, kuriuos draudikai laiko „didelės rizikos“, taip pat gali susidurti su tam tikromis kliūtimis, trukdančiomis investuoti ir vystytis, ir ragina Europos Komisiją peržiūros metu išnagrinėti, kaip šias problemas būtų galima išspręsti;

Išnagrinėti socialinę ir ekonominę naudą

23. mano, kad peržiūra sudaro galimybę propaguoti prisitaikymo prie klimato veiksmų socialinio ir ekonominio poveikio vertinimo privalumus. Tokia socialinė ir ekonominė analizė padeda sprendimus priimančioms asmenims susidaryti aiškesnį vaizdą apie galimas prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų sąnaudas ir naudą, palyginti su neveikimu, todėl padeda didinti informuotumą, suprasti ribotus pajėgumus ir nustatyti ekonomiškai perspektyviausias politikos alternatyvas;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad miestams ir regionams reikia daugiau informacijos apie įvairius esamus metodus, kurie gali būti taikomi tokiam vertinimui atlikti (pvz., sąnaudų ir naudos analizė, daugelio kriterijų analizė, suinteresuotųjų subjektų sprendimas, eksperimentas ir stebėjimas) ir jų svarba įvairiose srityse, todėl siūlo, kad Komisija teiktų pakankamą paramą per savo bazines platformas, „Climate-ADAPT“ ir Merų pakta;

Veiksmų stebėseną, ataskaitų teikimas ir vertinimas

25. pabrėžia, kad būtina vietos ir regionų valdžios institucijoms suteikti tinkamas stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo priemones ir rodiklius, kad būtų galima informuoti apie vietos prisitaikymo planavimą ir paremti šį procesą. Jie galėtų būti dar kartą paskatinti per minėtas prisitaikymo prie klimato kaitos platformas („Climate-ADAPT“ ir Merų pakta);

26. yra įsitikinęs, kad labai svarbu užtikrinti, kad tarptautinės, Europos, nacionalinės ir regioninės/vietos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemos būtų tarpusavyje suderinamos ir remtųsi viena kita. Tai užtikrins nuoseklumą ir sumažins našta miestams ir regionams;

27. palankiai vertina pažangą, kuri pasiekta šiuo tikslu nuo tada, kai buvo paskelbta ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija, sukūrus ES valstybėms narėms skirtą „prisitaikymo prie klimato kaitos parengties rezultatų suvestinę“ ir valstybių narių „stebėsenos ir ataskaitų teikimo Merų pakta pasirašiusiems miestams“ šabloną bei palankiai vertina tvirtas sąsajas tarp jų, tačiau mano, kad reikia toliau jas skatinti ir vis dar reikalingos jų naudojimo gairės (pvz., Merų pakto interneto svetainėje);

28. pabrėžia, kad tolesnė sinergija su kitomis panašiomis lygiagrečiai pasiūlytomis iniciatyvomis tarptautiniu arba Europos lygmeniu (pvz., „Regions ADAPT“, CRAFT, „Resilient Cities“), kurios turi savo stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemas, dar turėtų būti išanalizuota, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad tolesnės suderinimo pastangos ar bendradarbiavimas neturėtų kenkti kitiems miestų ir regionų poreikiams ir interesams;

C. FINANSAVIMAS

Parama galimybėms gauti viešąjį finansavimą

29. palankiai vertina esamas ES finansavimo priemones, skirtas vietos ir regionų klimato kaitos politikai remti (pvz., Europos struktūriniai ir investicijų fondai, „Horizontas 2020“, LIFE, ES solidarumo fondas, Gamtos turtų finansavimo priemonė), tačiau pabrėžia, kad prieiga prie šių lėšų vis dar yra didžiausia problema, su kuria susiduria miestai ir regionai. Todėl ragina Komisiją pateikti Europos vietos ir regionų valdžios institucijoms 1) lengvai prieinamą ir suprantamą informaciją apie fondus ir finansines priemones, kurios gali padėti rengti ir įgyvendinti jų veiksmų planus, ir 2) papildomas gaires ir paramą dėl būdų, kaip pasinaudoti esamomis priemonėmis ir jas taikyti, o galbūt jas sujungti (pvz., pasitelkus konkreitiems poreikiams pritaikytą mokymą);

30. primena savo pasiūlymą, kad vertinant kapitalo sąnaudas ir naudą, siekiant užsitikrinti su investicijomis į atsparumo klimato kaitai didinimą susijusią ilgalaikę grąžą, reikia galvoti apie visą gyvavimo ciklą. Reikėtų ataskaitų ir rizikos registrų, kuriuose būtų fiksuojami klimato kaitos nepaisančių veiksmų ir kapitalo investicijų arba neveikimo ekonominiai, aplinkosauginiai ir socialiniai padariniai;

31. tikisi, kad atliekant peržiūrą daugiau dėmesio bus skiriama galimam regionų vaidmeniui sudarant palankesnes sąlygas pasinaudoti tam tikromis finansavimo schemomis. Kai kurie regionai jau padeda valdyti ir perskirstyti ES struktūrinius fondus, sujungti ir sutelkti savivaldybių vykdomus jų teritorijoje mažesnius projektus arba tiesiogiai teikia finansavimą. Tačiau RK pabrėžia, kad reikia daugiau gairių, siekiant padėti šioms valdymo institucijoms išnaudoti visą Europos fondų ir inovatyvių finansinių priemonių potencialą;

32. ragina Komisiją toliau svarstyti idėją, kaip konkrečioms vietos ir regionų valdžios institucijoms suteikti sparčią prieigą prie finansinių priemonių, remiantis, pavyzdžiui, tokiais veiksniais kaip jau priimtas viešas įsipareigojimas dėl išsamaus prisitaikymo (pvz., prisijungimas prie Merų pakto iniciatyvos, atliktas išsamus rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, parengtas prisitaikymo veiksmų planas). Jeigu Komisija peržiūrėtų reikalavimus dėl prieigos prie tam tikrų lėšų arba atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijus pagal įvairias programas (pvz., programą „Horizontas 2020“ ir LIFE), būtų galima sudaryti galimybę taikyti tokią „sparčią prieigą“. Ši kryptis turėtų būti nuodugniau išnagrinėta ir Europos struktūrinių ir investicinių fondų srityje, rekomenduojant visoms valdymo institucijoms pasinaudoti kai kuriose regioninėse veiksmų programose jau pateikta galimybe pirmenybę teikti Tvarios energijos veiksmų planuose, kuriuos priėmė Merų pakte dalyvaujančios savivaldybės, numatytiems veiksams;

Esamų finansavimo priemonių derinimas

33. palankiai vertina Europos Komisijos iniciatyvą – rengiant kitą daugiametę finansinę programą (DFP) – įvertinti pažangą, padarytą panaudojant įvairius ES fondus, taip pat dotacijas ir kitas finansines priemones (pvz., atsižvelgti į programos LIFE patirtį ir klimato politikos integravimą į ESI fondus). Tai turėtų padėti 1) pasiūlyti tinkamą įprastų ir labiau prisitaikymui skirtų finansavimo priemonių derinį nesumažinant biudžeto išteklių, skirtų klimato kaitos švelninimui, ir 2) parengti rekomendacijas dėl būsimų konkursų projektams vystyti (pvz., pagal programas LIFE ir „Horizontas 2020“), taip užpildant susidariusias vietos prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų finansavimo spragas;

34. pabrėžia, kad programą LIFE, konkrečiau Klimato politikos paprogramio integruotuosius projektus (IP), miestai ir regionai laiko viena pagrindinių finansinių priemonių, siekiant išbandyti ir pademonstruoti prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus taikant sektorinį požiūrį didelėje teritorijoje (regioniniu, keleto regionų, nacionaliniu arba tarpvalstybiniu mastu), todėl primygtinai ragina Komisiją padidinti paramą ir toliau ją teikti;

Investicijų skatinimas

35. pripažįsta, kad daugelis Europos miestų ir regionų turi didelį neišnaudotą potencialą pritraukti daugiau investicijų ir daugelis jų taip pat susiduria su rimtomis kliūtimis, trukdančiomis panaudoti savo pačių investicijas;

36. mano, kad Komisija dėl to turi toliau ieškoti inovatyvių būdų, kaip nukreipti investicijas į prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus vietos ir regionų valdžios institucijoms, ir ragina Komisiją teikti joms tinkamas ekspertų konsultacijas, patarimus ir paramą rengiant perspektyvias investicijas (pvz., pasitelkiant Europos investavimo konsultacijų centro ar kitą tikslinių gebėjimų stiprinimo veiklą) ir užtikrinti finansavimą. Šios peržiūros metu būtų galima pateikti bendravimo su privačiais investuotojais ir draudimo bendrovėmis mechanizmų pavyzdžių, o Komisija turėtų toliau remti šiam tikslui skirtas bandomąsias iniciatyvas;

Viešųjų ir privačių lėšų sujungimas

37. pabrėžia, kad miestams ir regionams reikėtų padėti rasti viešųjų ir privačių lėšų – iš tarptautinių, Europos, nacionalinių ir vietos šaltinių – derinį, kuris būtų jų vietos aplinkybėms tinkamiausias prisitaikymo prie klimato kaitos veiksams finansuoti. Kaip pabrėžta 2014–2020 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūroje, Komisija toliau ieškos būdų, kaip patenkinti likusius investavimo poreikius sutelkiant ES, nacionalines ir privačias lėšas;

D. ATSIRADIMAS TARPTAUTINĖJE ARENOJE**Tarptautinė problema, kuriai būtinas tarptautinis atsakas**

38. pripažįsta, kad per pastaruosius metus tarptautinis dialogas klimato kaitos klausimais suintensyvėjo ir tai lėmė naujus tarptautinius susitarimus, pavyzdžiui, Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą 2015–2030 m., 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkę ir Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos, todėl prašo Komisijos įtraukti savo veiklą į šias pasaulines programas, sustiprinti savo pavyzdinį vaidmenį ir padėti užtikrinti šių programų tarpusavio sinergiją;

39. pabrėžia, kad atliekant peržiūrą reikėtų geriau atsižvelgti į tarpvalstybinį klimato rizikos valdymo klausimo aspektą. Šiuo požiūriu makroregioninis bendradarbiavimas yra tinkamas būdas siekti ES prisitaikymo prie klimato kaitos pažangos, skatinant keitimąsi informacija ir sutelkiant pastangas už teritorijų administracinių ribų. Todėl Komisija turi apsvarstyti galimybę išplėsti ir toliau remti bandomąsias tarpvalstybines iniciatyvas, pavyzdžiui, Dunojaus, Baltijos jūros, Alpių, Adrijos ir Jonijos jūrų regionuose, apimant kitus makroregionus Europoje ir už jos ribų;

40. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti tarpregioninio (ir miestų tarpusavio) bendradarbiavimo privalumams. Atsižvelgiant į tai, naujasis pasaulinis Merų paktas dėl klimato ir energetikos turi suteikti kitiems pasaulio regionams ne tik naujas galimybes pasinaudoti Europos patirtimi ir pavyzdžiais, bet taip pat ir suteikti progą Europos vietos ir regionų valdžios institucijoms pasimokyti iš kolegų kituose žemynuose;

41. atkreipia dėmesį į tai, kad, atsižvelgiant į JT bendrosios klimato kaitos konvencijoje neseniai išdėstytas prognozes dėl būsimų migracijos srautų, atliekant peržiūrą turi būti išsamiai nagrinėjamos prisitaikymo prie klimato kaitos ir migracijos sąsajos, todėl reikalingas naujas skyrius dėl klimato kaitos sukeltos migracijos problemų ir galimybių. Šiuo požiūriu Komisija ieškos būdų, kaip toliau paremti miestus ir regionus sprendžiant judumo ir galbūt migrantų ir pabėgėlių integracijos klausimus;

42. apibendrindamas Regionų komitetas norėtų pareikšti savo norą dalyvauti suinteresuotųjų subjektų konsultacijų dėl prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos, kurias vykdys Europos Komisija 2017 m. pradžioje, ir mano, kad šioje nuomonėje, taip pat ir kitose nuomonėse su prisitaikymu susijusiomis temomis⁽¹⁾ pateiktos rekomendacijos yra geras pagrindas mainams ateityje.

Briuselis, 2017 m. vasario 9 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Veiksminga vandentvarkos sistema. Požiūris į novatoriškus sprendimus, pranešėjas Cees Loggen.
Programos LIFE laikotarpio vidurio peržiūra, pranešėjas Witold Stepień.
Veiksmų planas dėl Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programos 2015–2030 m. Informacija paremtas požiūris į nelaimių riziką visose ES politikos srityse, pranešėjas Adam Banaszak.
Pasaulinio susitarimo dėl klimato įgyvendinimas. Teritorinis požiūris į COP 22 Marakeše, pranešėjas Francesco Pigliaru.